

[Bertel Dahlgaard.]

Sverige forberede sig til med stor Styrke at imødegaa en Fortsættelse af denne Udvikling.

For vort Vedkommende her i Danmark kommer det nu an paa, at den midlertidige Standsning af den stærke Prisstigning ikke gør os trygge.

Det er meget vigtigt, at alle Dele af Befolkningen kommer til at forstaa, at denne Standsning af den voldsomme Prisstigningsbølge i Fjor ikke fremkom som en tilfældig Hændelse, men at den tværtimod var Følgen af bevidste Handlinger, foretaget af Regering og Rigsdag. Lad mig nævne disse Handlinger: Fastlæggelsen af Smør- og Flæskepriserne paa Hjemmemarkedet, Fastholdelsen af Brød-, Korn- og Sukkerpriserne og Fastholdelsen af Husleje- og Brændselspriserne, den omtrentlige Fastholdelse af Lønningerne, Priskontrollens Opbygning af et Prissystem med Maksimalpriser, Maksimalavancer, Prisstop og bindende Aftaler med de forskellige Erhvervsgrupper og endelig en gennem Forhandling opnaaet delvis Standsning af Prisstigningen paa Importvarer. I denne Forbindelse vil jeg gerne nævne den gennemførte Kronehævning paa 8 pCt. Jeg tager denne sidste Begivenhed som Udtryk for, at der i Tyskland hersker fuld Forstaaelse af, hvor vigtigt det er for den tysk-danske Samhandel, at der stadig kan opretholdes Stabilitet og Fasthed i dansk Økonomi.

Det er altsaa denne bevidste Stabiliseringspolitik, jeg her har nævnt, der er Aarsagen til, at der ikke i Dag er Opløsning i vore økonomiske Forhold, og at der ingen Grund er for Befolkningen til at lade sig skræmme til overilede Handlinger eller panikprægede Dispositioner. Og hermed rører vi ved det, som for den kommende Tid utvivlsomt er aldeles afgørende: at Befolkningen heraf drager den Lære, at det ligger i vor egen Haand, om vi vil bevare nogenlunde Stabilitet i vor Økonomi. Det er afhængigt af vor egen Vilje, alt selvfølgelig under Forudsætning af, at Forholdet til Omverdenen stadig kan præges af ordnede Forhold. Hvis det glipper her, kan ingen indre Foranstaltninger hindre Mistillid og Desorganisation. Men kan den ordnede Samhandel, som det er lykkedes at fastholde siden 1940, fortsættes, staar det til os selv at sikre Stabilitet gennem Udøvelse af den fornødne Fasthed og Disciplin.

Man opnaar ikke dette for alle danske Borgere fundamentale Gode: en ordnet Økonomi og Bevarelse af Pengenes Værdi,

uden at alle yder deres Bistand dertil. Man maa tage Fornuften fangen, forsøge at se Tingene i Sammenhæng i Stedet for at stirre sig blind paa en eller anden Enkeltthed i sin egen snævre Interesseskreds. Det forekommer mig, at netop Resultatet af sidste Aars økonomiske Politik er egnet til paa dette Punkt at vække til Eftertanke.

Paa alle de Omraader, jeg her har berørt, har enkelte Særinteresser stadig søgt at bryde igennem den Vold, man rejste mod Prisbølgen. Mejeriforeningerne krævede højere Smørpriser, Tørfabrikantforeningen højere Tørvepriser, Sukkerdyrkerforeningen højere Sukkerpriser, Fiskeriforeningen højere Fiskepriser, visse Grundejergrupper højere Husleje, Lønmodtagerne højere Lønninger, og andre Erhvervsomraader udøvede et permanent Pres med det Formaal at faa Priserne hævet paa et Utal af almindelige Forbrugsvarer.

Jeg beder enhver tænke igennem, hvorledes Udsigterne vilde have været for at redde Landets Økonomi nogenlunde frelst igennem, dersom alle de højtidelige Forsikringer, der er afgivet af de interesserede Parter, var blevet adlydt. Det stadige Kapløb mellem Priser og Lønninger og mellem de forskellige Erhvervsgrupper vilde have skabt en automatisk Stigning af hele Omkostningsniveauet, ingen vilde mere have haft Tillid til Opretholdelsen af Værdierne, og ingen af de Erhvervsomraader, jeg har nævnt, vilde i øvrigt selv have opnaaet den allerringeste Fordel, idet enhver Gevinst, man naaede, fortæredes, efterhaanden som hele Niveauet hævedes op.

Og hvorledes vilde en saadan Prisstigningsbølge ikke have virket ind paa Livet i de Snese Tusinder af Hjem, hvor Husmødrene allerede nu kæmper en fortvivlet Kamp for at faa Penge til det nødvendige? Dør hvor Husmødrene i disse Tider med de smaa Midler kæmper sig igennem og bevarer Humøret over for Mand og Børn, er der i Sandhed Tale om de Dagliglivets Helte, som værner Landet, og som vi alle har Pligt til ikke at belaste yderligere. Derfor er det ogsaa glædeligt, at det synes, som i den sidste Tid en stadig større Del af det danske Erhvervslivs Mænd vinder Forstaaelse af, hvor livsvigtigt det er for Landet, at Herredømmet over Prisudviklingen bevares. Som Følge heraf synes der ogsaa at udvikle sig et stadig mere forstaaende Samarbejde mellem Erhvervslivet og Regeringsmyndighederne, og her maa det erindres, at Myndighederne jo selv er interesserede i, at der til enhver Tid sikres Priser, der gør Produktion og Om-